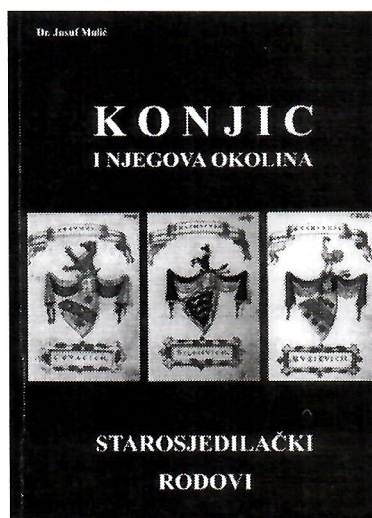

Dr. Jusuf Mulić, KONJIC I NJEGOVA OKOLINA
- starosjedilački rodovi (Pog. 2B-3B)
Sarajevo 2005., 393 str.

Monografija *Konjic i njegova okolina* autora dr. Jusufa Mulića jest opsežan i sveobuhvatan znanstveni rad. Dio koji se odnosi na poglavlja (2B-3B), pod naslovom *Starosjedilački rodovi*, sastoji se od osam poglavlja.

Poglavljia naznačenog dijela monografije poredana su ovim slijedom: 1. Izmjena naziva naselja, 2. Opredjeljenje starosjedilaštva, 3. Izvori podataka, 4. Historijat prisutstva rodova na današnjem području općine Konjic, 5. Doseljavanje stanovništva na današnje područje općine Konjic, 6. Izvorna rodovska prezimena i njihova oblikovanja u konačna, 7. Pregled rodova po vjeroispovijestima, nastanak prezimena, ishodišta i mikrotoponimija dohodišta na današnjem području općine Konjic - muslimani, katolici, pravoslavci i Cigani, 8. Brojčani podaci o stanovništvu.

Tome treba pridodati i dodatak, tj. prateći, servisni dio rada, priloge, popis izvora i literature i kazala mjesta i imena. Knjiga ima i prateće ilustracije.

Monografija je pisana tehnikom metodologije znanstvenog rada. Temelji se, prvenstveno, na bogatoj izvornoj faktografiji koja do sada nije korištena, ili tek samo parcijalno i nedovoljno. Autor je pri izradi monografije koristio najrelevantniju povijesnu građu: 1. matice rođenih, vjenčanih i umrlih; 2. Popise vjernika pojedinih vizitatora; 3. popisne deftere nositelja osmanske vlasti - sumarne i pojedinačne deftere Hercegovačkog sandžaka, po kazama (kadilucima) i nahijama; 4. Sudske protokole (sidžile); 5. pojedinačne pisane dokumente i 6. zapise na nadgrobnim spomenicima,

legatima, vakufima i raznim sakralnim i humanitarnim objektima. Koristio je, također, i tiskanu demografsku i onomastičku građu.

Autor se nije zadržao samo na pisanoj građi. Posegnuo je i za bogatom toponomastičkom građom i mjesnom toponimijom koja mu je bila od pomoći u proučavanju ove zahtjevne teme o iznimno dinamičnim demografskim kretanjima, u raznim povijesnim razdobljima, na prostoru današnje općine Konjic.

U prikazivanju pojedinih rodova autor se nije zadovoljio samo prikazom njihovog podrijetla, eventualnog doseljenja i razvoja. Pozabavio se i etimologijom prezimena, značenjima i motivacijama njihovog nastanka i oblikovanja. U tom pogledu ukazao je na raznorodnost nastanka prezimena konjičkih rodova. Mnoga su od njih patronimičkog i matronimičkog postanja (po muškim i ženskim osobama predaka). Brojna su i ona po zanimanjima i zvanjima. Ali, među prezimenima konjičkih rodova nalazimo i ona čija je motivacija nastanka: toponimija, etnikonomimija, etnonimija, rodbinske veze, biljni i životinjski svijet, nazivi jela i pića, odjevni i uporabni predmeti, dijelovi ljudskog i životinjskog tijela i dr.

Pisac ove monografije veoma je savjesno pregledao i konzultirao svu postojeću relevantnu literaturu, odnoseći se prema njoj s uvažavanjem i kritičkim stavom. Prikaz rodova pisac je dao po tri osnovne konfesionalne grupe (muslimani, katolici, pravoslavci) i kao specifikum je osvrtao o Ciganima, što je i najoptimalniji pristup imajući u vidu određene posebnosti u pogledu građe i drugih okolnosti. Tekstulni dio obogaćen je i tabelarnim prikazima.

Na kraju kao zaključak: monografija je originalni znanstveni rad temeljen na relevantnoj izvornoj građi. Pisana je s odgovornošću znanstvenika i osobnog poštenja. Značajan je prilog poznavanju demografskih kretanja u tom dijelu Hercegovine, pa i znatno šire. Zbog svega rečenoga i onoga što ova monografija uistinu jest opravdala je svoje izlaženje.

Mr. Tomislav Anđelić